

Komise lesnické ekonomiky České akademie zemědělských věd – poslání a činnost

Dalibor Šafařík

Komise lesnické ekonomiky Odboru lesního hospodářství (OLH) České akademie zemědělských věd (ČAZV) je jednou z nejdéle pracujících odborných komisí této vědecké instituce. Na svých pravidelných zasedáních se již od 80. let 20. století zabývá aktuálními otázkami ekonomiky lesního hospodářství a lesnické politiky. Cílem tohoto článku je představit odborné lesnické veřejnosti význam a poslání této instituce a seznámit čtenáře s činností komise za rok 2013 včetně stanoviska členů komise k aktuální ekonomické a politické situaci v lesnicko-dřevařském sektoru.

Stručná geneze

Ekonomická komise OLH ČAZV sdružuje odborníky z praxe, akademické sféry a státní správy lesů působících převážně v oblasti ekonomiky lesního hospodářství. Komise zasedá pravidelně dvakrát ročně, zpravidla vždy v dubnu a v říjnu. První doložené zasedání podle ústních sdělení dlouholetých členů Jiřího Bartuška a Františka Kaňoka je z roku 1982. Předsedou komise je Luděk Šišák, místopředsedou Václav Kupčák, oba z Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze. Před rokem 1993 byla komise rozdělena na část českou a slovenskou. Jednání byla společná a uskutečňovala se zpravidla jednou ročně, střídavě v Česku a Slovensku. Jednání komise jsou dvoudenní, přičemž druhý den se koná odborná exkurze v místě působnosti hostitelské organizace, obsahově zaměřená na dané téma jednání. Z doložených exkurzí na Slovensku je možné zmínit Lesní závod Palárikovo, Dobročský prales, či lesnický skanzen ve Vydrovské dolině na Čiernom Balogu. Zasedání komise byla velmi často využívána k projednání aktuální ekonomické situace jednotlivých podniků Státních lesů. Proto také členy komise byli mimo jiné ekonomičtí náměstci podniků Státních lesů.

Od roku 1993 se zasedání konají dvakrát ročně. Jarní zasedání na Moravě a podzimní v Čechách. Mezi pravidelné účastníky nadále patří členové Sekce lesnické ekonomiky a politiky odboru lesnictví Slovenské akademie zemědělských věd a akademičtí pracovníci Lesnické fakulty Technické univerzity Zvolen. Na posledním zasedání OLH došlo ke změně názvu Ekonomické komise na Komisi lesnické ekonomiky (KLE). V současné době má KLE 35 stálých členů, jež tvoří zástupci Ministerstva zemědělství ČR (MZe), Ministerstva životního prostředí ČR, Českého statistického úřadu, lesnického výzkumu, lesnických a dřevařských fakult, středních lesnických škol, státních podniků Lesy České republiky, s. p. a Vojenské lesy a statky ČR, s. p., obecních a soukromých lesních majetků a podnikatelských subjektů v lesnictví a dřevozpracujícím průmyslu. Struktura členské základny je odvozena od snahy o účast všech forem subjektů a organizací působících v lesnicko-dřevařském komplexu (LDK) a je otevřena dalším zájemcům.

Poslání a úkoly KEL

Obsah prvního dne zasedání KLE je dán v ustálené formě dle půl roku předem stanoveného programu, jehož těžiště spočívá v tematickém zaměření na určitou aktuální oblast lesnické ekonomiky a politiky. Druhý den je věnován odborné exkurzi. Zasedání KLE jsou vedle výše uvedeného předmětu činnosti také jednou z mála příležitostí pravidelného setkávání, diskuse a vzájemného předávání informací, zkušeností a kontaktů. Vlastní modelový program zasedání obsahuje tyto body:

- Informace o činnosti a výsledky jednání ČAZV a OLH.
- Současný stav lesnického ekonomického výzkumu (informace podávají pravidelně také členové slovenských akademických a vědeckých institucí).
- Současná ekonomická situace lesního hospodářství ČR.
- Téma jednání (referáty, příspěvky, diskuse).

- Provozní záležitosti, zkušenosti a výsledky hospodaření organizace, v jejíž oblasti působení se jednání koná.
- Organizační záležitosti včetně předběžného stanovení místa a termínu dalšího zasedání.
- Odborná exkurze.

V prvním bodu jsou pravidelně podávány informace o činnosti OLH ČAZV v uplynulém období, zejména o obsahu a závěrech plenárních zasedání, publikační činnost apod. V druhém bodu jednání jsou členové KLE seznamováni s aktuálními informacemi, situací a záměry lesního hospodářství (LH) a lesnické politiky. Zpravidla jsou zde projednávány legislativní kroky MZe, metodické a koncepční materiály, statistické údaje vč. cen dříví, či informace o vývoji postavení LH ČR v rámci Evropy. Ve třetím bodu jednání jsou podány informace o aktuálním stavu, řešených úkolech a výsledcích v lesnickém ekonomickém výzkumu, zpravidla dle pracovišť: Fakulta lesnická a dřevařská České zemědělské univerzity v Praze (FLD ČZU), Lesnická a dřevařská fakulta Mendelovy univerzity v Brně (LDF MENDELU), Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti Jiloviště-Strnady, Ústav hospodářské úpravy lesů Brandýs nad Labem. V neposlední řadě jsou zde také projednávány obsahy odborných konferencí a výsledky zahraničního výzkumu. Čtvrtý bod je věnován hlavnímu tématu zasedání KLE, jež je navrhováno dle aktuálních potřeb, událostí, či ve vazbě na místo organizace jednání, s cílem postupného pokrývání širokého spektra ekonomiky lesního hospodářství. V pátém bodu jednání jsou přítomni seznámeni s předmětem činnosti a konkrétní provozní problematikou, ekonomikou a výsledky organizace, v jejíž oblasti je zasedání svoláno. Obdobně je koncipován program exkurze následujícího dne. Z každého jednání je pořizován zápis, jenž je distribuován členům KLE a dalším účastníkům jednání, kteří o něj projeví zájem. Text zápisů je volně k dispozici na webových stránkách KLE na adrese <http://www.cazv.cz/ek/sjednani.htm> včetně fotografické dokumentace. Z jednání bývají také vydávány roční sborníky příspěvků a referátů, jejichž edici zajišťuje buď FLD ČZU, nebo LDF MENDELU.

Průvodním a samozřejmým jevem u všech projednávaných bodů je diskuze a široká výměna názorů, vyúsťující často k formulaci doporučení, jež je dle váhy a potřeby adresováno příslušným organizacím a institucím.

Činnost KLE v roce 2013

V roce 2013 se jarní zasedání konalo ve dnech 16. a 17. dubna v oblasti působení podniku Vojenské lesy a statky ČR, s. p. (VLS), divize Plumlov. Z informací o činnosti OLH ČAZV je nutné zdůraznit spolupodílení ČAZV na přípravě rozsáhlého programu zemědělské strategie 2014–2020 a podpory vědecké publikační činnosti. ČAZV vydává 11 odborných časopisů z toho 8 impaktovaných, přičemž v celé ČR vychází celkem 31 impaktovaných vědeckých časopisů. K aktuální ekonomické situaci LH vystoupily Vladimíra Špičková za Poradní skupinu pro lesnictví a korek EU a Jan Lojda z Oddělení ekonomických nástrojů lesního hospodářství MZe. V. Špičková informovala o evaluaci lesního akčního plánu EU 2007–2013 ex post, která je důležitá pro přípravu nového akčního plánu pro les. Navržen je vznik dvou pracovních skupin „Udržitelnost LH“ a „Zelená ekonomika“. Na jednání stálého výboru Poradní skupiny byl navržen bod „Celkové snížení administrativní zátěže“ zejména v dotačních titulech podpor LH. Padl rovněž návrh na posílení vlivu poradní skupiny a osamostatnění lesnické politiky. Lesnická politika by měla být samostatná, nikoli součástí zemědělské politiky.

J. Lojda informoval o připravovaném dotačním rámci pro poskytování příspěvků na hospodaření v lesích 2014–2020. Účelem vytvoření je společná notifikace příspěvků na hospodaření v lesích poskytovaných v ČR. Vytvoření obecného vnitrostátního rámce doporučila Evropská komise. Obecný rámec stanoví možnost vymezit konkrétní podmínky v rozsahu rámce vlastním předpisem poskytovatele (např. příspěvky, příjemce, výši podpory). Kraje i ministerstva budou nadále poskytovat příspěvky na základě vlastního předpisu (pravidel/zásad), stanovovat rozpočty a rozhodovat o poskytnutí dle zákona o krajích.

Podzimní zasedání proběhlo ve dnech 8. a 9. října v oblasti působení Správy Krkonošského národního parku (KRNAP). Ústředním bodem jednání bylo téma Ekonomických, ekologických a sociálních aspektů hospodaření v podmínkách KRNAP, o čemž velmi podrobně a erudovaně hovořil Václav Jansa z Oddělení ochrany přírody Odboru péče o NP. Rozsáhlá diskuse k aktuální ekonomické situaci LH a lesnické politice, podtržená výstupy celostátní konference konané na toto téma ve dnech 18. a 19. září 2013 na půdě Mendelovy univerzity v Brně, vyústila ve formulaci memoranda členů KLE OLH ČAZV.

Memorandum

Účastníci zasedání KLE OLH ČAZV dne 8. 10. 2013 apelují na zakladatele státních lesních podniků jakožto rozhodujících subjektů výrobní základny polyfunkčního lesnického sektoru, aby zvážili vytvoření racionálního stabilizovaného systému rozdělování finančních prostředků vytvářených státními lesními podniky pro potřeby:

- státu,
- inovačního rozvoje lesnického sektoru,
- dlouhodobého polyfunkčního hospodaření státních lesních podniků,
- s ohledem na trvale udržitelné lesní hospodářství v měnících se přírodních, technologických a společenských podmínkách.

Účastníci zasedání navrhují vytvořit pro tento účel odborný pracovní orgán, který by účinně a urychleně uvedený problém řešil.

Autor:

Ing. Dalibor Šafařík, Ph.D.

Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Lesnická a dřevařská fakulta

Mendelova univerzita v Brně

E-mail: dalibor.safarik@mendelu.cz